

**UCHWAŁA Nr VI.55.2015
RADY GMINY ZŁOTÓW
z dnia 26 marca 2015 r.**

**w sprawie przyjęcia Raportu za lata 2013 – 2014 z wykonania Programu Ochrony
Środowiska dla Gminy Złotów na lata (2012) 2013-2016 z perspektywą
na lata 2017-2020**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 i 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.) i w związku z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013r. poz. 1232 z późn. zm.)
uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Raport za lata 2013 – 2014 z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Złotów na lata (2012) 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020 stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Złotów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**RAPORT ZA LATA 2013-2014 Z WYKONANIA „PROGRAMU OCHRONY
ŚRODOWISKA DLA GMINY ZŁOTÓW NA LATA (2012) 2013-2016
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2017-2020”**

WSTEP

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska w art. 17 (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 z późn. zm.) wprowadza na poszczególne szczeble administracji samorządowej wymóg sporządzenia wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska. Program winien spełniać wymagania określone w art. 14, art. 17 i art. 18 ww. ustawy. Programy ochrony środowiska sporządza się w celu realizacji polityki ekologicznej państwa, która określa w szczególności:

- cele ekologiczne,
- priorytety ekologiczne,
- poziomy celów długoterminowych,
- rodzaj i harmonogram działań proekologicznych,
- środki niezbędne do osiągnięcia celów, w tym mechanizmy prawno-ekonomiczne i środki finansowe.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Złotów przyjęty został uchwałą Nr XXIX/299/13 Rady Gminy Złotów z dnia 28 lutego 2013 r. i został opracowany na lata 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020 i obejmuje również rok 2012. Pozwoliło to na powiązanie z poprzednim okresem planowania – rok 2012 potraktowany został jako rok przejściowy. Program określa wymagania odnoszące się do polityki ekologicznej państwa i jest zgodny z dokumentami wojewódzkimi i powiatowymi.

„Program” pełni następujące zadania:

- jest instrumentem wdrażania zasady zrównoważonego rozwoju,
- podstawą strategicznego zarządzania,
- informuje o zasobach środowiska naturalnego,
- jest analizą problemów i zagrożeń ekologicznych, proponując jednocześnie sposoby ich rozwiązania.

Zakres opracowania obejmuje raport z realizacji zadań ujętych w Programie Ochrony Środowiska Gminy Złotów na lata (2012) 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020, który przyjęty został uchwałą Nr XXIX/299/13 Rady Gminy Złotów z dnia 28 lutego 2013 r. Niniejszy raport obejmuje zadania zrealizowane na terenie Gminy Złotów w okresie od 01.01.2013 r. do 31.12.2014 r., przedstawione z podziałem na cele i kierunki działań strategicznych, analogicznie do treści Programu ochrony środowiska.

CELE STRATEGICZNE, KIERUNKI DZIAŁAŃ I ICH REALIZACJA

1. Poprawa stanu środowiska – cele strategiczne i kierunki działań

1.1. Gospodarka wodno – ściekowa

Jakość wód powierzchniowych i podziemnych od szeregu lat w gminie jest otoczona szczególną troską. Konsekwentne działania zmierzające do budowy oczyszczalni ścieków oraz systemów kanalizacyjnych w wyznaczonych aglomeracjach i poza nimi spowodowały, że od szeregu lat przyrasta ilość osób korzystających z sieci kanalizacji sanitarnej. Wyeliminowano szereg obszarów, gdzie ścieki odprowadzane były do zbiorników bezodpływowych opróżnianych niejednokrotnie w sposób nie zabezpieczający środowiska przed zanieczyszczeniem. Nie zawsze jednak budowa kanalizacji sanitarnej jest ekonomicznie uzasadniona i część obszarów położonych na skraju aglomeracji, o rozproszonej zabudowie lub położonych na obszarach o zróżnicowanej rzeźbie terenu, pozostanie nadal nieskanalizowanych, odprowadzających ścieki do zbiorników bezodpływowych lub przydomowych oczyszczalni ścieków. Z uwagi na brak środków finansowych część miejscowości pozostaje nadal nieskanalizowanych, inwestycje odbywają się sukcesywnie z uwzględnieniem kosztów i efektywności ekonomicznej poszczególnych przedsięwzięć, czasem trwania ich realizacji oraz wpływem na sprawność zarządzania stanem środowiska. Sukcesywnie wykonywane są dokumentacje techniczne na brakujące odcinki sieci wodno-kanalizacyjnych.

Na jakość wód powierzchniowych i podziemnych wpływ mają też źródła pochodzenia rolniczego. Niewłaściwie zagospodarowana gnojowica czy obornik lub błędy nawozowe przyczyniają się do nadmiernego zanieczyszczenia związkami azotu, które niekorzystnie wpływają na stan żyzności wód powierzchniowych. Szczególnie wrażliwe na tego typu zanieczyszczenia są jeziora, w których wymiana wód jest wolniejsza a kumulowane w osadach dennych zanieczyszczenia powodują dodatkowe zmiany biologiczne i chemiczne wody.

Na terenie Gminy nie ma obszarów ujętych w Rozporządzeniu Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu z dnia 2 grudnia 2003 r. - w sprawie określenia wód wrażliwych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszarów szczególnie narażonych, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć. W związku z tym nie ma obowiązku wdrażania programu działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych. Na terenie gminy odbywa się jednak wspomaganie rolników przez specjalistów w zakresie stosowania odpowiednich rozwiązań organizacyjnych i podnoszenia poziomu ich świadomości w zakresie stosowania dobrych praktyk rolniczych. Z racji tego, że szkolenia i spotkania dla rolników nie są organizowane przez Urząd Gminy we wskaźnikach nie podano liczby przeprowadzonych szkoleń i przeszkolonych rolników.

Dla poprawy stanu jakościowego wód za nadrzędny cel strategiczny w Programie Ochrony Środowiska uznano **osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego wód tak pod względem jakościowym i ilościowym.**

Realizacji tego celu zostanie osiągnięta poprzez następujące cele szczegółowe i priorytetowe kierunki działań:

a) gospodarka ściekowa i ochrona wód ,

Cele szczegółowe:

- ✓ przeciwdziałanie zanieczyszczeniu wód powierzchniowych i podziemnych,
- ✓ zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do środowiska wodnego,

Priorytetowe kierunki działań

- ✓ wyeliminowanie odprowadzania nieoczyszczonych lub niewystarczająco oczyszczonych ścieków do wód i do ziemi, poprzez:
 - budowę, modernizację i rozbudowę oczyszczalni ścieków;
 - realizację sieci kanalizacji sanitarnej oraz egzekwowanie przyłączania się do realizowanych i istniejących sieci kanalizacyjnych;
 - wprowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych i systemu kontroli ich opróżniania;
 - inspirowanie programów mających na celu ograniczenie spływu azotu z terenów rolniczych
 - wspieranie budowy zbiorników na gnojówkę lub gnojowicę, zapewniających ich przetrzymanie na 4 miesiące
 - wspieranie budowy płyt pod obornik posiadających instalację odprowadzającą wyciek do szczelnych zbiorników bezodpływowych.

Realizacja

Rok 2013

- ✓ rozpoczęcie realizacji budowy sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Skic (dofinansowanie przedsięwzięcia ze środków Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013);
- ✓ budowa sieci kanalizacji sanitarnej w m. Stawnica - wartość inwestycji 711 270,18 zł;
- ✓ budowa oczyszczalni przydomowej dla budynku komunalnego w m. Pieczyn - wartość zadania 12 000 zł oraz remont instalacji wod-kan wartość – 2 950,00 zł;
- ✓ Gmina udzieliła w 2013r. dofinansowania do budowy 17 przydomowych oczyszczalni ścieków osobom fizycznym w formie dotacji na łączną kwotę 73 333,68 zł. Przydomowe oczyszczalnie zlokalizowane zostały na terenach, gdzie budowa sieci kanalizacji sanitarnej jest z przyczyn technicznych lub ekonomicznych niezasadniona;
- ✓ wykonanie nowych projektów budowlanych budowy sieci kanalizacji sanitarnej.

Rok 2014

- ✓ zakończenie budowy sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Skic (dofinansowanie przedsięwzięcia ze środków Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013) - koszt całkowity zadania 1 105 562,65 zł, kwota dofinansowania 765 004,87 zł;

- ✓ budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Zalesie (dofinansowanie przedsięwzięcia ze środków PROW działanie „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” – koszt całkowity 554 031,53 zł, kwota dofinansowania 217 555,00 zł;
- ✓ budowa przepompowni ścieków w miejscowości Rudna – wartość zadania 105 000,00;
- ✓ Gmina udzieliła w 2014r. dofinansowania do budowy 10 przydomowych oczyszczalni ścieków osobom fizycznym w formie dotacji na łączną kwotę 40 000,00 zł. Przydomowe oczyszczalnie zlokalizowane zostały na terenach, gdzie budowa sieci kanalizacji sanitarnej jest z przyczyn technicznych lub ekonomicznych nieuzasadniona;
- ✓ wykonanie nowych projektów budowlanych budowy sieci kanalizacji sanitarnej.

b) gospodarka wodna

Cele szczegółowe

- ✓ zmniejszenie zużycia wody do celów innych niż socjalne,
- ✓ przeciwdziałanie zanieczyszczeniu wód podziemnych,
- ✓ poprawa zaopatrzenia mieszkańców w wodę,
- ✓ propagowanie potrzeby retencjonowania wody i zasad małej retencji.

Priorytetowe kierunki działań

- ✓ wspieranie działań mających na celu popularyzację zasad racjonalnego gospodarowania wodą w gospodarstwach rolnych i użytkowaniu domowym,
- ✓ rozbudowa sieci wodociągowej oraz budowa stacji uzdatniania wody,
- ✓ kontrola eksploatacji ujęć wody i likwidacja studni nieużytkowanych,
- ✓ rozpoznanie potrzeby ustanowienia stref ochronnych ujęć wody i ewentualne wdrożenie ograniczeń przewidzianych dla ochrony wód,
- ✓ współpraca w zakresie realizacji zadań małej retencji, konserwacja melioracji szczegółowej.

Realizacja

Rok 2013

- ✓ budowa sieci wodociągowej w m. Stawnica - wartość inwestycji 46 092 zł;
- ✓ budowa sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej w m. Radawnica - wartość zadania 313 813,57 zł;
- ✓ budowa sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej w m. Święta „Osiedle szkolne” - wartość wykonanych robót w roku 2013 – 242 837,41 zł;
- ✓ wykonanie nowych projektów budowlanych budowy sieci wodociągowej.

Rok 2014

- ✓ budowa rozdzielczej sieci wodociągowej Pieczynek – Zalesie – koszt całkowity zadania 105 016,30 zł;
- ✓ budowa sieci wodociągowej w Międzybłociu (2 odcinki) – koszt całkowity 24 970,68 zł;
- ✓ budowa sieci wodociągowej Dzierżążenko (Wybudowanie) – koszt całkowity 63 826,45 zł;

- ✓ budowa sieci wodociągowej w Skicu – koszt całkowity 252 061,63 zł;
- ✓ budowa rozdzielczej sieci wodociągowej w m. Błękwit – koszt całkowity 10 162,60 zł;
- ✓ budowa odcinka sieci wodociągowej w Nowinach – koszt całkowity 2 195,12 zł;
- ✓ wykonanie nowych projektów budowlanych budowy sieci wodociągowej.

1.2. Ochrona powietrza, oddziaływanie hałasu, promieniowanie elektromagnetyczne

a) ochrona powietrza

Regulacje związane z ochroną powietrza opierają się na ustawie i rozporządzeniach związanych z ochroną jakości powietrza oraz ochroną przed emisjami. Celem standardów emisyjnych jest ograniczenie ładunku gazów i pyłów wprowadzanych do powietrza, niezależnie od sposobu ich wprowadzania. Szczególnym rodzajem norm jakościowych ustalonych dla powietrza mogą być standardy jakości zapachowej. Upoważnienie do ich określenia ma jednak charakter fakultatywny i w Polsce nie są one normowane.

Ze względu na istniejące na terenie Gminy zakłady, emisja gazów i pyłów może powstawać w:

- ✓ procesach spalania paliw w kotłowniach małych zakładów oraz w paleniskach domowych,
- ✓ transporcie drogowym,
- ✓ procesach produkcyjnych /np. wędzarnie, wytwarzanie mieszanek paszowych, obróbka drewna,
- ✓ hodowli trzody chlewnej i bydła,
- ✓ uprawach rolnych z zastosowaniem nawozów i środków ochrony roślin.

Głównymi źródłami emisji substancji do powietrza są procesy spalania w urządzeniach stacjonarnych oraz w urządzeniach niestacjonarnych /pojazdy/.

Nadrzędnym celem strategicznym, zgodnie z polityką ekologiczną jest spełnienie wymagań prawnych w zakresie jakości powietrza oraz standardów emisyjnych z instalacji, wymaganych przepisami prawa.

Cele szczegółowe:

- ✓ ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza ze źródeł niskiej emisji,
- ✓ ograniczenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych.

Kierunki działań

- ✓ stymulowanie działań mających na celu ograniczenie niskiej emisji,
- ✓ propagowanie wykorzystania ekologicznych źródeł energii w tym ze źródeł odnawialnych,
- ✓ termomodernizacja budynków użyteczności publicznej,
- ✓ inicjowanie i prowadzenie inwestycji drogowych poprawiających stan nawierzchni.

b) oddziaływanie hałasu

Źródłem hałasu mogą być czynniki naturalne oraz spowodowane aktywnością człowieka. Do tych ostatnich zaliczamy hałas związany z komunikacją – drogową, kolejową i lotniczą, hałas przemysłowy ale też często bardzo dokuczliwy hałas związany z istnieniem dyskotek, organizowaniem imprez muzycznych czy sportowych.

Zgodnie z zasadami polityki ekologicznej można określić dwa podstawowe, strategiczne cele w zakresie ochrony środowiska przed hałasem:

- zmniejszenie narażenia mieszkańców na nadmierny, ponadnormatywny poziom hałasu, przede wszystkim hałasu emitowanego przez środki transportu mającego największy zasięg przestrzenny,
- niedopuszczenie do pogarszania się klimatu akustycznego na obszarach, gdzie sytuacja akustyczna jest korzystna.

Oba te cele należy uznać za równorzędne priorytety i można je osiągnąć m.in. poprzez:

- ✓ zinwentaryzowanie źródeł nadmiernego hałasu,
- ✓ ustalenie i konsekwentne przestrzeganie ograniczeń w zakresie korzystania ze środowiska, w tym w szczególności kreowanie komfortu akustycznego na terenach o walorach turystyczno-krajobrazowych,
- ✓ modernizację i renowację nawierzchni dróg,
- ✓ tworzenie warunków do rozwoju transportu zbiorowego,
- ✓ budowę ścieżek rowerowych,
- ✓ prowadzenie nasadzeń zieleni ochronnej przy drogach.

Z uwagi na zagrożenia, a także mając na względzie specyfikę gminy uciążliwości może powodować hałas drogowy. Niezbędne przedsięwzięcia inwestycyjne są jednak uzależnione są od możliwości finansowych poszczególnych jednostek odpowiedzialnych za stan dróg. Wskazane jest jednak prowadzenie działań pozainwestycyjnych mające na celu np. promowanie rozwiązań komunikacji alternatywnej (np. rowerowej), nasadzenia zieleni w miejscach wrażliwych, konsekwentne przestrzeganie konieczności zapisywania w planach zagospodarowania przestrzennego rozwiązań mających na celu ograniczenie uciążliwości hałasowej i skrupulatne ich przestrzeganie w przypadku opiniowania lokalizacji inwestycji.

c) **Promieniowanie elektromagnetyczne**

Badania monitoringowe promieniowania elektromagnetycznego na terenie Gminy nie wykazują przekroczeń dopuszczalnych norm promieniowania. Jednak wzrost zapotrzebowania na energię, budowa stacji telewizyjnych, radiowych oraz telefonii komórkowej wpływają na wzrost promieniowania. Ponad to realizacja tego typu inwestycji w sposób znaczący wpływa na estetykę krajobrazu. Należy więc podjąć działania by lokalizacja stacji nadawczych, telefonii komórkowej czy linii wysokiego napięcia miała jak najmniejszy wpływ na krajobraz.

Zgodnie z polityką ekologiczną celem strategicznym w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym jest minimalizacja oddziaływania promieniowania oraz bieżąca kontrola źródeł emisji.

Kierunki działań

- ✓ wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony przed polami elektromagnetycznymi,

- ✓ edukacja ekologiczna społeczeństwa wskazując rzeczywista skalę zagrożeń emisją pól elektromagnetycznych,
- ✓ propagowanie wiedzy na temat wyników aktualnych pomiarów i kierunku zmian obserwowanych w tych badaniach.

Realizacja

Rok 2013

- ✓ Rozpoczęcie budowy sali wiejskiej w Międzybłociu (zdanie dofinansowane ze środków PROW, działanie „Odnowa i rozwój wsi”) – w budowanej sali jako źródło ciepła zastosowano pompę ciepła;
- ✓ wykonano odwodnienie i podbudowę drogi w Górznej – koszt całkowity zadania 180 705,00 zł, w tym dofinansowanie z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych w kwocie 29 750,00 zł;
- ✓ współfinansowanie budowy chodnika we Franciszkowie wzdłuż drogi powiatowej – 50 000,00 zł;
- ✓ kontynuacja budowy chodnika w Józefowie – koszt zadania 10 052,00 zł;
- ✓ prace termomodernizacyjne budynków użyteczności publicznej na terenie gminy;
- ✓ propagowanie wykorzystania źródeł energii odnawialnej (np. organizacja spotkań z organizacjami i przedsiębiorcami w Urzędzie Gminy na temat możliwości uzyskania wsparcia finansowego na wykonanie instalacji solarnych).

Rok 2014

- ✓ Modernizacja systemu ogrzewania w Zespole Szkół nr 2 w Świętej (dofinansowanie przedsięwzięcia ze środków Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013) - koszt całkowity zadania 539 068,87 zł, kwota dofinansowania 458 208,53 zł. Przedmiotem projektu było zwiększenie wykorzystania odnawialnych zasobów energii, poprzez montaż urządzeń grzewczych (kotły o mocy 230 kW, drugi 180 kW) opalanych biomasą z instalacją do przesyłu energii dla potrzeb centralnego ogrzewania, wentylacji i przygotowania ciepłej wody użytkowej;
- ✓ zakończenie budowy sali wiejskiej w Międzybłociu (zadanie dofinansowane ze środków PROW, działanie „Odnowa i rozwój wsi”) – w budowanej sali jako źródło ciepła zastosowano pompę ciepła;
- ✓ prace termomodernizacyjne budynków użyteczności publicznej na terenie gminy;
- ✓ modernizacja odcinka drogi w Świętej na długości 320 mb - wartość zadania 289 719,03 zł (dofinansowanie ze środków Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych w wysokości 45 375,00 zł);
- ✓ budowa ścieżki rowerowej Święta - Złotów przy drodze powiatowej z udziałem środków finansowych gminy w wysokości 100 000,00 zł;
- ✓ wykonywanie projektów przebudowy dróg (np. Stawnica – Stare Dzierżąno, Radawnica ulica Kościelna).

1.3. Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi

Zmiana ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminie spowodowała daleko idące zmiany w gospodarce odpadami nakładając na gminę zarówno obowiązek recyklingu o określonym w przepisach poziomie jak i odbiór odpadów zarówno komunalnych jak i odpadów wytwarzanych przez zakłady pracy a nie stanowiących odpadów niebezpiecznych. Konieczne jest więc wyznaczenie takich celów strategicznych, które będą umożliwiały pełną realizację zapisów ustawy w tym wywiązanie się z poziomów recyklingu.

Cele szczegółowe

- ✓ zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska,
- ✓ wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów,
- ✓ zmniejszenie ilości odpadów unieszkodliwianych przez składowanie,
- ✓ zamknięcie wszystkich składowisk odpadów niespełniających przepisów prawa.

Kierunki działań

- ✓ intensyfikację działań edukacyjno - informacyjnych promujących właściwe postępowanie z odpadami,
- ✓ eliminowanie uciążliwości dla środowiska związanych z eksploatacją składowisk, w tym zamykanie i rekultywacja składowisk niespełniających wymogów prawa,
- ✓ kontrola prawidłowości składowania odpadów,
- ✓ weryfikacja sposobu gospodarowania odpadami przez osoby fizyczne.

W zakresie ochrony powierzchni ziemi podstawowe cele strategiczne zgodne z zasadami polityki ekologicznej to: ochrona i racjonalne wykorzystanie powierzchni ziemi oraz rekultywacja terenów zdegradowanych oraz zrównoważone użytkowanie zasobów kopalin oraz ochrona środowiska w trakcie ich eksploatacji.

Kierunki działań:

- ✓ przestrzeganie zasad dobrej praktyki rolniczej w zakresie gleb użytkowanych rolniczo,
- ✓ wspieranie i rozwijanie rolnictwa ekologicznego,
- ✓ ochrona gruntów rolnych w szczególności przeciwdziałanie przeznaczaniu gruntów ornych na cele nierolnicze,
- ✓ prowadzenie rejestru terenów zdegradowanych,
- ✓ eliminacja nielegalnej eksploatacji kopalin,
- ✓ ochrona złóż kopalin przed zabudową infrastrukturalną m.in. poprzez uwzględnianie złóż kopalin w opracowaniach planistycznych.

Realizacja

2013

- ✓ Likwidacja wyrobów zawierających azbest z budynków mieszkalnych, inwentarskich i gospodarczych na terenie powiatu złotowskiego w 2014 roku”- program wdrożony

- przez Starostwo Powiatowe w Złotowie przy udziale finansowym gmin i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu (wkład finansowy gminy 5 000,00 zł) – 18 podmiotów z terenu gminy skorzystało z pomocy finansowej na demontaż i utylizację wyrobów zawierających azbest w 2013 r.;
- ✓ opracowanie „Programu usuwania azbestu z terenu Gminy Złotów” wraz z inwentaryzacją – Gmina uzyskała dofinansowanie w formie dotacji w wysokości 14 700,00 zł z Ministerstwa Gospodarki (koszt całkowity opracowania Programu 18 450,00 zł);
 - ✓ prowadzenie efektywnego systemu selektywnej zbiórki odpadów wdrożonego od dnia 1 lipca po wejściu w życie nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Gmina Złotów będąc członkiem Związku Gmin Krajny z siedzibą w Złotowie w dniu 12 marca 2013 r. podjęła uchwałę nr XXX/314/13 w sprawie przyjęcia zmiany statutu Związku Gmin Krajny, przekazując tym samym zadania związane z gospodarką odpadami komunalnymi. Od 1 lipca 2013 r. gospodarkę odpadami na terenie zrzeszonych gmin prowadzi Związek Gmin Krajny).
 - ✓ wspieranie akcji selektywnej zbiórki odpadów (baterie, odpady wielkogabarytowe itp.) ;
 - ✓ podjęcie działań mających na celu likwidację miejsc nielegalnego składowania odpadów (tereny przydrożne, skraje lasu);
 - ✓ wprowadzanie do mpzp i wdrażanie zapisów dotyczących ochrony gruntów rolnych (w szczególności ustaleń „miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru gminnej przestrzeni rolniczo – leśnej wyłączonej z lokalizacji nowej zabudowy w gminie Złotów” przyjętego uchwałą Nr XVII/138/08 Rady Gminy Złotów z dnia 28 lutego 2008 r.)

2014

- ✓ „Likwidacja wyrobów zawierających azbest z budynków mieszkalnych, inwentarskich i gospodarczych na terenie powiatu złotowskiego w 2014 roku”- program wdrożony przez Starostwo Powiatowe w Złotowie przy udziale finansowym gmin i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu (wkład finansowy gminy 5 000,00 zł) – 23 podmioty z terenu gminy skorzystały z pomocy finansowej na demontaż i utylizację wyrobów zawierających azbest w 2014r.;
- ✓ prowadzenie efektywnego systemu selektywnej zbiórki odpadów wdrożonego od dnia 1 lipca po wejściu w życie nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Gmina Złotów jest członkiem Związku Gmin Krajny, za pośrednictwem którego wdrożyła zmiany wprowadzone ustawą w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy);
- ✓ wspieranie akcji selektywnej zbiórki odpadów (baterie, odpady wielkogabarytowe itp.);
- ✓ podjęcie działań mających na celu likwidację miejsc nielegalnego składowania odpadów (tereny przydrożne, skraje lasu);
- ✓ wprowadzanie do mpzp i wdrażanie zapisów dotyczących ochrony gruntów rolnych (w szczególności ustaleń „miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru gminnej przestrzeni rolniczo – leśnej wyłączonej z lokalizacji nowej

zabudowy w gminie Złotów” przyjętego uchwałą Nr XVII/138/08 Rady Gminy Złotów z dnia 28 lutego 2008r.)

- ✓ zakup pojemników do selektywnej zbiórki odpadów dla szkół z terenu gminy Złotów i budynku Urzędu Gminy (przy wsparciu finansowym Związku Gmin Krajny w kwocie 1 500,00 zł).

Zestawienie zebranych odpadów komunalnych w Gminie Złotów w 2014r.

Lp.	kod odpadu	rodzaj	Ilość Mg
1	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	15,97
2	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	34,28
3	15 01 07	Opakowania ze szkła	93,96
4	16 01 03	Zużyte opony	0,20
5	16 06 01	Baterie i akumulatory ołowiowe	0,49
6	17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	25,28
7	17 01 02	Gruz ceglany	0,24
8	17 01 03	Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	2,28
9	17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego	20,13
10	20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,02
11	20 01 35	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne ...	2,12
12	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne ...	1,32
13	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	42,42
14	20 03 01	Niesegregowane odpady komunalne	567,26
15	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	9,72

1.4. Poważne awarie

Ochrona środowiska przed wystąpieniem poważnej awarii polega na zapobieganiu zdarzeniom mogącym spowodować awarie oraz ograniczeniem jej skutków dla ludzi i środowiska. Zadanie to spoczywa głównie na właścicielach zarządzających zakładami stwarzającymi zagrożenie wystąpienia awarii ale też na organach administracji publicznej. Poważna awaria może zostać spowodowana przez substancje niezbędne do produkcji w trakcie ich wykorzystywania w procesie produkcyjnym, magazynowania lub też w czasie transportu.

Na terenie Gminy nie ma przedsiębiorstw, znajdujących się na prowadzonej przez WIOŚ, liście zakładów zwiększonego ryzyka lub zakładów o dużym ryzyku wystąpienia awarii. Potencjalnym zagrożeniem może być transportowanie substancji niebezpiecznych po drogach na terenie Gminy.

1.5. Przyroda

Zasoby środowiska przyrodniczego oraz terenów leśnych są bardzo bogate i sprawiają, że teren Gminy stanowi ciekawy obszar turystyczno – rekreacyjny. Duża presja czynników zewnętrznych powoduje jednak, że często działania destrukcyjne nakładają się, potęgując negatywne skutki i zwiększając podatność szaty roślinnej na zagrożenia. Negatywne oddziaływanie człowieka na środowisko przyrodnicze to bardzo szeroki wachlarz działań. Najsilniejsza presja występuje w miejscach wykorzystywanych rekreacyjnie, terenach zabudowanych, ciągach komunikacyjnych i terenach użytkowanych rolniczo. Przyczyną degradacji środowiska przyrodniczego jest często ograniczenie przestrzeni zielonych, przecinanie naturalnych szlaków przemieszczania się zwierzyny, zmiany gatunkowe oraz ograniczone stosowanie zasady zachowania bioróżnorodności. Odrębne problemy to tzw. „dzikie wysypiska”, penetracja ludności pozyskującej zasoby runa leśnego oraz, bardzo niebezpieczne, jesienne i wiosenne wypalanie traw i ściernisk.

Zgodnie z polityką ekologiczną główne cele strategiczne to:

- ✓ zachowanie różnorodności biologicznej i jej racjonalne użytkowanie
- ✓ zwiększenie lesistości oraz zrównoważony rozwój lasów

Kierunki działań:

- ✓ wzmocnienie znaczenia ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazowej w planowaniu przestrzennym,
- ✓ utrzymanie i rozwój terenów zielonych,
- ✓ prowadzenie zalesień gruntów porolnych,
- ✓ tworzenie spójnych kompleksów leśnych szczególnie w obrębie korytarzy ekologicznych i wododziałów,
- ✓ zmiana struktury wiekowej i składu gatunkowego drzewostanów,
- ✓ wdrażanie programów małej retencji na terenach leśnych,
- ✓ ochrona bioróżnorodności w lasach prywatnych.

Realizacja

Rok 2013

- ✓ „Rewitalizacja zabytkowego parku w Skicu jako miejsca dydaktyczno-wypoczynkowego” – zadanie zrealizowane w ramach konkursu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego - Program „Wielkopolska Odnowa Wsi 2013-2020” (koszt całkowity 40 695,90 zł, kwota dofinansowania 19 875,00 zł);
- ✓ „Promocja walorów turystycznych i rekreacyjnych obszaru Gminy Złotów” - publikacja w postaci kompletu pocztówek, folderów mapowych, folderów promocyjny w formie książeczki oraz kalendarzy trójdzielnymi zrealizowana przy udziale środków PROW, działanie „Wdrażanie lokalnych strategii Rozwoju” z zakresu małych projektów (koszt całkowity 16 213,06 zł, kwota dofinansowania 10 545,24 zł);

- ✓ uwzględnienie działań dot. ochrony krajobrazu i ochrony przyrody w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
- ✓ budowa 7 zbiorników retencyjnych przez rolników przy współfinansowaniu zadań z budżetu województwa wielkopolskiego w ramach Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych (łącznie koszt budowy zbiorników 665 tys. zł);
- ✓ renowacja gniazd bocianich (wykonanie i montaż platform).

Rok 2014

- ✓ Zachowanie walorów przyrodniczych rezerwatu „Uroczysko Jary” w Górznej – zadanie zrealizowane w ramach Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013”. Przy uwzględnieniu dbałości o środowisko przyrodnicze zagospodarowano brzeg jednego z jezior. W celu ułatwienia amatorskiego połowu ryb zbudowany został pomost wędkarski, wyznaczono obszary udostępnione dla turystów i mieszkańców oraz wykonano platformę widokową z widokiem na urokliwe jezioro (koszt całkowity 97 788,69 zł, w tym kwota dofinansowania w wysokości 67 577,55 zł);
- ✓ „Zagospodarowanie brzegów jeziora Zaleskiego w miejscowości Zalesie”- zadanie zrealizowane w ramach Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013” (koszt całkowity 112 626,44 zł, kwota dofinansowania w wysokości 77 831,27 zł);
- ✓ „Rewitalizacja miejscowości Pieczynek poprzez zagospodarowanie zbiornika wodnego” - zadanie zrealizowane w ramach Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013” (koszt całkowity 69 000,00 zł, kwota dofinansowania w wysokości 34 326,00 zł);
- ✓ „Zagospodarowanie brzegów jeziora Sławianowskiego” - zadanie zrealizowane w ramach Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013” (koszt całkowity 369 275,24 zł, kwota dofinansowania 199 484,21 zł).
- ✓ uwzględnienie działań dot. ochrony krajobrazu i ochrony przyrody w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
- ✓ renowacja gniazd bocianich (wykonanie i montaż platform);
- ✓ budowa 4 zbiorników retencyjnych przez rolników przy współfinansowaniu zadań z budżetu województwa wielkopolskiego w ramach Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych (łącznie koszt budowy zbiorników 411 tys. zł).

2. Działania systemowe

2.1. Edukacja ekologiczna

Jednym z ważniejszych działań systemowych, często mających niewymierną ekonomicznie wartość, jest edukacja ekologiczna. Rozumiana jest jako koncepcja kształcenia i wychowania społeczeństwa w duchu poszanowania środowiska przyrodniczego zgodnie z hasłem - *myśleć globalnie – działać lokalnie*. Edukacja ekologiczna jest prowadzona przez różne podmioty. Szczególne znaczenie ma edukacja prowadzona przez Lasy Państwowe. W niniejszym sprawozdaniu przedstawione zostały działania podjęte przez Urząd Gminy.

Zgodnie z polityką ekologiczną celem strategicznym w zakresie edukacji ekologicznej jest kształtowanie postaw ekologicznych mieszkańców, zagwarantowanie szerokiego dostępu do informacji o środowisku oraz zrównoważona polityka konsumpcyjna.

Kierunki działań:

- ✓ prowadzenie działań związanych z edukacją dla zrównoważonego rozwoju przez Gminę,
- ✓ wspieranie merytoryczne i finansowe działań z zakresu edukacji ekologicznej prowadzonej przez szkoły,
- ✓ promowanie aktywnych form edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży,
- ✓ inspirowanie i finansowanie wydawnictw i materiałów edukacyjnych,
- ✓ wspieranie współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- ✓ współpraca z innymi samorządami, nadleśnictwami, mediami regionalnymi i lokalnymi w zakresie prezentacji stanu środowiska i pozytywnych przykładów działań podejmowanych na rzecz jego ochrony.

Realizacja

Lata 2013, 2014

- ✓ aktywne współorganizowanie akcji proekologicznych (Dzień Ziemi, Sprzątanie Świata) - Urząd finansuje zakup rękawic i worków na śmieci oraz zleca wywóz nieczystości stałych zebranych w ramach akcji, które trafiają na składowisko w Międzybłociu. W ramach akcji porządkowane są przede wszystkim tereny przydrożne, miejsca użyteczności publicznej oraz lasy;
- ✓ zakup pojemników do selektywnej zbiórki odpadów w 2014r. dla szkół z terenu gminy Złotów i budynku Urzędu Gminy (przy wsparciu finansowym Związku Gmin Krajny w kwocie 1 500,00 zł);
- ✓ wspieranie i dofinansowywanie konkursów o tematyce ekologicznej;
- ✓ współfinansowanie przedstawień o tematyce ekologicznej w szkołach.

2.2. Aspekty ekologiczne w planowaniu przestrzennym

Konieczność uwzględnienia wymagań i uwarunkowań wynikających z ochrony środowiska w planach zagospodarowania przestrzennego jest zagwarantowana zapisami ustawy o planowaniu przestrzennym. Każdy plan zagospodarowania stanowi podstawowy instrument kształtowania ładu przestrzennego i pozwala na racjonalną gospodarkę jednostkom samorządowym. Dlatego tak ważne jest by zagadnienia ochrony środowiska znajdowały w nich właściwe miejsce.

Zgodnie z polityką ekologiczną celem strategicznym jest:

- ✓ kształtowanie harmonijnej struktury funkcjonalno – przestrzennej Gminy,
- ✓ wykorzystanie walorów przestrzeni w sposób równoważny dla rozwoju gospodarczego i trwałego zachowania wartości środowiska.

Kierunki działań

- ✓ uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego wymagań przepisów ochrony środowiska i gospodarki wodnej,

- ✓ tworzenie warunków do budowy instalacji wykorzystujących energię wiatru, słońca i wody poprzez stosowne zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego,
- ✓ uwzględnianie w planach progów tzw. „chłonności” środowiskowej i „pojemności” przestrzennej oraz monitorowanie zmian,
- ✓ zachowanie korzystnych warunków w zakresie stanu środowiska na istniejących terenach o wysokich walorach.

Realizacja

Lata 2013, 2014

- ✓ w Gminie Złotów tworzone są warunki dla rozwoju alternatywnych źródeł energii – w uchwalonym w 2011r. „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Złotów” w wyniku analizy istniejącego i potencjalnego zagospodarowania, a także uwarunkowań ekologicznych i sozologicznych na terenie gminy Złotów wyodrębniono potencjalne rejony lokalizacji parków wiatrowych, głównie:
 - w południowo – zachodniej części gminy, w rejonie wsi Klukowo – Błękwit – Pieczynek – Zalesie,
 - w północno - zachodniej części gminy w rejonie wsi Górzna - Kamień – Radawnica,
- ✓ wdrożenie w życie właściwej polityki zalesiania gruntów nieprzydatnych rolniczo i wyłączonych z użytkowania rolniczego na podstawie zapisów „miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru gminnej przestrzeni rolniczo-leśnej wyłączonej z lokalizacji nowej zabudowy w Gminie Złotów”, na podstawie którego zalesiane są grunty nieprzydatne rolniczo i wyłączone z użytkowania rolniczego.

PODSUMOWANIE

Realizacja zadań Programu ma na celu poprawę lub utrzymanie stanu środowiska przyrodniczego. Wymiernym efektem postępów w realizacji Programu Ochrony Środowiska będą wartości wskaźników charakteryzujących poszczególne zagadnienia Programu.

Do głównych wskaźników można zaliczyć:

- ✓ wskaźniki społeczno-ekonomiczne mierzone taryfami cen na usługi komunalne (woda, ścieki, odpady zmierzające do uwzględnienia wszystkich elementów kosztów,
- ✓ wskaźniki stanu środowiska mierzone zmniejszaniem się ładunków zanieczyszczeń do niego odprowadzanych, ilością podpisanych z mieszkańcami i firmami umów na odbiór odpadów, ilością odpadów oddawanych przez jednego mieszkańca, ilością odpadów wysegregowanych przez mieszkańców „u źródła”, poziomem odzysku i recyklingu, wielkością obszaru poddanego ochronie, ilością obiektów poddanych ochronie, wielkością zalesionej powierzchni, wielkością obszarów poddanych rekultywacji, wielkością obszarów, na których odbudowano i zmodernizowano systemy melioracji, ilością gospodarstw ekologicznych, ilością w prawidłowych sposób zamkniętych otworów studziennych, ilością mieszkańców korzystających ze zmodernizowanych systemów grzewczych, wskaźnik zmniejszenia zapotrzebowania na energię przez system wodociągowy, ilość zabezpieczonych termicznie mieszkań,

powierzchnia dachów z wymienionymi pokryciami azbestowymi, ilość mieszkańców korzystających z kanalizacji sanitarnej, powierzchnia przebudowanej powierzchni drogowej,

- ✓ wskaźniki wielkości i skuteczności ponoszonych nakładów inwestycyjnych mierzone kosztem inwestycyjnym przeliczonym na mieszkańca, wielkością nakładów na ochronę środowiska, wskaźnikiem zaangażowania środków budżetowych i pozabudżetowych,
- ✓ wskaźniki aktywności społeczności lokalnej mierzone aktywnością organizacji pozarządowych,

Wybrane (mierzalne) wskaźniki monitorowania celów Programu

Cel	Wskaźniki	Porównanie ze stanem wyjściowym, dokonywane w trakcie sporządzania raportu (co 2 lata)
Dobry stan wód powierzchniowych i podziemnych. Racjonalizacja ich wykorzystania oraz zapewnienie wszystkim mieszkańcom Gminy wody pitnej odpowiedniej jakości	Skanalizowanie gminy (%)	75,0
	Długość sieci kanalizacyjnej (km)	62,0
	Ilość przydomowych oczyszczalni ścieków (szt)	142
	Zwodociągowanie gminy (%)	97
	Długość sieci wodociągowej (km)	214,6
	Jakość wód podziemnych	dobra
Ochrona powierzchni ziemi i gleb przed degradacją		
	Ilość usuniętego azbestu i wyrobów zawierających azbest (m3)	420 ,3
Zapewnienie dobrej jakości powietrza atmosferycznego		
	Drogi gminne o utwardzonej nawierzchni twardej (km)	20,4
Zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych z uwzględnieniem bioróżnorodności oraz utrzymanie istniejących form	Liczba pomników przyrody (szt.)	12
	Liczba pomników przyrody (poj. drzewa) poddanych zabiegom pielęgnacyjnym (szt.)	0
	Liczba użytków ekologicznych (szt.)	0
	Liczba gospodarstw agroturystycznych (szt.)	8

ochrony przyrody	Wskaźnik lesistości gminy (%)	24
Zwiększenie świadomości ekologicznej społeczeństwa gminy, kształtowanie postaw proekologicznych jego mieszkańców oraz poczucia odpowiedzialności za jakość środowiska	Liczba przeprowadzonych akcji edukacyjnych (szt./rok)	3
	Liczba młodzieży uczestniczącej w akcji pn. „Sprzątanie Świata” (ilość osób/rok)	500

UZASADNIENIE

do Uchwały Nr VI.55.2015 Rady Gminy Złotów z dnia 26 marca 2015 r.

w sprawie przyjęcia Raportu za lata 2013-2014 z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Złotów na lata (2012) 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska w art. 17 (Dz. U. z 2013 r. poz. 1232 z późn. zm.) wprowadza na poszczególne szczeble administracji samorządowej wymóg sporządzenia wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska. Program winien spełniać wymagania określone w art. 14, art. 17 i art. 18 ww. ustawy. Programy ochrony środowiska sporządza się w celu realizacji polityki ekologicznej państwa, która określa w szczególności:

- cele ekologiczne,
- priorytety ekologiczne,
- poziomy celów długoterminowych,
- rodzaj i harmonogram działań proekologicznych,
- środki niezbędne do osiągnięcia celów, w tym mechanizmy prawno-ekonomiczne i środki finansowe.

Program ochrony środowiska dla Gminy Złotów został opracowany na lata 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020 i obejmuje również rok 2012 w celu powiązania z poprzednim okresem planowania (uchwała Nr XXIX/299/13 Rady Gminy Złotów z dnia 28 lutego 2013r. w sprawie uchwalenia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Złotów na lata (2012) 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020). Program określa wymagania odnoszące się do polityki ekologicznej państwa i jest zgodny z dokumentami wojewódzkimi i powiatowymi.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 cytowanej powyżej ustawy organ wykonawczy gminy sporządza co 2 lata raporty z wykonania programu, które przedstawia radzie gminy.

W świetle powyższego podjęcie przedmiotowej uchwały jest uzasadnione.